

Príhovor redaktora Malužinských noviniek

Mám rada Vianoce. Nemyslím tým predvianočný zhon, obchody plné ľudí, reklamy na sociálnych sieťach a e-shopoch. Mám rada tú časť Vianoc, keď sa svet spomalí, svetlá v oknách zjemnia tmú a do našich domov sa vracia vôňa domácej kuchyne. Rodiny sa stretnú, pod stromčekom si rozbalia vianočný darček, pripijú si na zdravie, zaželajú si šťastie a nádej do ďalších rokov. Všimli ste si, že vtedy sa ľudia viac usmievajú, sú k sebe ohľadupnejší? V našej obci som to zažila na stretnutí dôchodcov. Nerozprávalo sa o chorobách, o problémoch. Rozprávali sa historicky, ženy si vymieňali recepty na domáce koláčiky, ktoré napiekli na túto príležitosť. Dozvedela som sa, ktoré žreby vyhrávajú a kedy sa oplatí poslať výherné SMS-ky. A keď prišiel Mikuláš s anjelom a čertom, hneď bola nálada. Monikin punč nám rozviazal jazyk a tak sme Mikulášovi ako poďakovanie za darčeky

zaspievali. „Na Kráľovej Holi stojí strom zelený...“, sa ozývalo z Obecného úradu. A tak som sa znova utvrdila v poznaní, že Vianoce nie sú len o darčekom pod stromčekom. Sú o daroch, ktoré sa nezabalaujú – o dobrote, záujme jeden o druhého, o ochote pomôcť susedovi, o stretnutí pri slove „ako sa máš?“. A možno najviac o tom, že cez rok sa občas miňame, ponáhľame, nestíhame... no na Vianoce sa opäť stávame komunitou, ktorá si je blízka. Videla som rozihnané očka detí na námestí obce, keď cvengajúce koníky na voze priviezli Mikuláša so svojimi pomocníkmi anjelom a čertom. Mikuláš rozsvietil vianočný stromček, porozdával deťom balíčky. Potešili sa nielen deti, ale aj my dospelí uvedomujúci si, že Vianoce už zavítali aj do Malužinej.

Ako redaktorka Malužinských noviniek ďakujem, že čítate naše obecné noviny, že s nami zdieľate svoje príbehy, pripomienky

aj úsmevy. Ste to práve vy – ľudia tejto obce – ktorí dávate našej práci zmysel. Bez vašich nápadov, fotografií, podnetov a každodenných drobných skutkov by naše stránky zostali prázdne.

Želám každému z vás, aby ste v tichu Štedrého večera pocítili, že domov je viac než len miesto. A že rodina nie je o perfektných dňoch ani o tom, koľko máme peňazí. Rodina je o tom, že stojíme pri sebe práve vtedy, keď sa cítime slabí. Nie je to o tom, že sa nehádame – ale o tom, že sa vždy vrátíme k sebe. Do nového roka vám prajem pevné zdravie, veľa síl a najmä odvalu zachovať si nádej, aj keď ju nevidno na prvý pohľad. My v redakcii urobíme všetko pre to, aby sme vám aj v ďalšom roku prinášali čo najviac užitočného, povzbudivého a pravdivého čítania.

-MaŠpanková-

Mikuláš priniesol okrem sladkostí aj pohodu

Mikulášskemu podvečer u počasi neprialo. Vlhko, mokré kopy snehu odolávajúce ešte dažďu, teplota okolo nuly, pod pouličnými lampami prevaľujúci sa jemný opar sa strácal v tme. No ani psa nehodno vyhnať. Keď vtom...

Z dolného konca bolo počuť niečo ako zvončeky? Zvuk sa približoval. A áno, boli to spiežovce, ktoré vyhrávali svoju veselú melódiu na postroji dvoch koní ťahajúcich koč. Postroje boli ešte ozdobené zlatými ozdobami, hrivy koní krásne vyčesané.

Ktože to zdržuje premávku na ceste? No predsa Mikuláš s anjelom a čertom si to mierili do našej dediny na námestie. Tam už čakal dav ľudí, veľkých, aj tých malých. Od kočiša zaznelo rázne „prfff“ a koníky poslušne zostali stáť. Najmä tí malí asi zatajili dych, niektorí sa aj skryli za veľkých. Ved' predsa len, postavy na koči sú opradené legendami, ktoré vzbudzujú očakávanie, ale aj obavy.

Ale prečo je to námestie také smutné? Niečo tu chýba. To by nebol Mikuláš, keby to nevedel. Treba rozsvietiť stromček, ktorý vyrástol na Gliani za zastávkou, a teraz stojí uprostred námestia smutný, tmavý. „Čáry-máry,“ začal Mikuláš. A nič. „Abrakadabra...“ Zas nič.

No ale kto by mal pomôcť, keď nie deti? Skúsil teda s deťmi: „Prosím!“ Stále nič, stromček bol tmavý. Vtedy prišiel na pomoc anjel.

závod, tam sa otočili a naspäť. A potom ešte raz. Ale zaujímavé bolo, že Miško, ktorý to vybavil, na prvej jazde nebol. Teraz nevieme: Bolo to z gentlemanstva, alebo čakal, ako to dopadne?

Všetci boli spokojní. Atmosféra priateľská, uvoľnená. Bolo vidno, že akcia sa páčila.

A teraz vážnejšie. Takéto podujatie treba pripraviť. Ale najskôr musí byť nápad, potom ľudia, čo do toho pôjdu a balíčky. Nápad skrsol v hlave Dominika Petruláka, ktorý prišiel za tým asi najpovolanjším, kto zariadil jeho realizáciu - Mirom Trvalcom (Mikuláš), podporila ho Monika Žišková (anjel) a ten zlatý čert ako z rozprávky Princezná ze mlejna, bol Ďuri Divok. Hviezdami boli aj Rado Petrulák a jeho dva krásne kone a jemu ďakujeme aj za stromček na námestí. Starosta prispel finančne na balíčky aj občerstvenie. Výborný bol aj nápad Mira Trvalca, ktorý narozprával reláciu v rozhlase. Dobrá a včasná propagácia podujatia je dôležitá.

Všetkým patrí veľké ĎAKUJEM. V malej dedinke ako je naša, je každá takáto snaha obrovskou devízou pre život ľudí. Zbližuje ich a spája.

Ďakujeme aj vám, čo ste aj v tom počasí, do ktorého „nehodno ani psa vyhnať“ prišli. Veríme, že si to o rok zopakujeme.

-BH-

Spoločne s deťmi všetci hlasno zakričali: „Prosím, rozsviet!“

A vianočný smrek sa rozsvietil farebnými svetielkami. Mikulášovi odľahlo, mohol začať robiť to, prečo prišiel. Robiť deťom radosť. Postavili sa pred neho, niektoré museli potlačiť svoj strach. Ved' čo by neurobili pre sladkosť, ktorá bola skrytá vo vreci na voze? Za nejakú tu odpoveď, básničku, či pesničku dostať vytúžený balíček, to predsa za to stojí. Mikuláš bol milý, anjel nadpozemsky krásny. Len keby ten čertisko tu nestrašil. Sem-tam aj slzička spadla, ale to len do chvíle, pokiaľ si nedali s čertom „päť“. Ved' zas ten čert ani nie je až tak zlý. Tak prečo sa s ním neodfotiť, ale pre istotu aj s rodičmi. Ved' jeden nikdy nevie. Ale ani dospelí si na neho nemohli sťažovať, dostalo sa im od neho niečo hriatô na zahriatie. Došlo aj na fotenie s tými čistejšími, Mikulášom a anjelom. Na pamiatku.

A potom ďalšia bombáááá! Malý Miško smelo oslovil Mikuláša, či by sa deti nemohli povoziť na jeho záprahu. Samozrejme, že nebolo sa o čom baviť. „Šofér“ mikulášovho koča ponakladal deti a povozil ich po dedine. Zvončeky zvonili, koníky klopkali kopytami až po

Vianočná kapustnica potešila obyvateľov obce

V predvianočnom období sa v našej obci uskutočnilo obľúbené sviatočné stretnutie, ktoré zorganizoval obecný úrad v spolupráci s miestnymi hasičmi. Pred hasičskou zbrojnicou už od skorého rána kmitali hasiči, niektorí poslanci a samozrejme kuchár Vlado Vyšný (zajo). Vôňa kapustnice a pečenej klobásky sa šírila na široko. Hasiči postavili stany, pripravili stoly a lavice. Dievčatá pripravovali punč a pre

deti čajík. Tých prišlo s rodičmi neúrekom. Kým rodičia hodovali a v pokoji sa rozprávali, deti si naplno užívali zimnú radosť. So smiechom a nadšením sa spúšťali na bobách a lopároch dolu kopčekom pri požiarnej zbrojnici, hoci viac po zamrznutom trávniku ako po snehu. Ľudia jedni prichádzali, iní odchádzali. Nedalo sa dlho vysedať, lebo chladné počasie nás vyhánalo do tepla domova, hoci punč bol teplý a fajne sladký. Voňavá kapustnica, pripravená podľa osvedčeného receptu, chutila malým aj veľkým. Každý si prišiel na svoje a mnohí nešetrili chválou na jej výbornú chuť. Pečená klobáska spolu s horčicou a chrenom nemala chybu. Spoločné stretnutie bolo

príležitosťou nielen pochutnať si na tradičnom vianočnom jedle, ale aj porozprávať sa, stretnúť susedov a naladiť sa na blížiace sviatky. Niektorí občania, zvlášť tí starší, namietali, že do budúcnosti by bolo vhodné sa vrátiť k pôvodnej tradícii a vianočnú kapustnicu usporiadať v interiéri budovy Haláša.

Obecný úrad ďakuje všetkým, ktorí sa podieľali na príprave podujatia, ako aj všetkým návštevníkom za príjemnú atmosféru. Vianočná kapustnica opäť potvrdila, že takéto spoločné chvíle posilňujú komunitu a patria k neodmysliteľným tradíciám našej obce.

-Mašpanková-

Katolícky kostol v Malužinej má nového duchovného

Pán farár Jozef Červeň, vítame Vás v našej obci!

Srdečne vás všetkých pozdravujem!

Patrí sa, aby som sa ako váš nový sused, nový obyvateľ tejto nádhernej časti Liptova predstavil. Volám sa Jozef Červeň, mám 55 rokov. Pochádzam z obce Klin na Orave. Mám 7 súrodencov, a po ukončení základnej školy som 4 roky navštevoval Strednú poľnohospodársku školu v Liptovskom Mikuláši, odbor mechanizátor. Po skončení strednej školy som nastúpil na Vysokú školu poľnohospodársku v Nitre, a na praxi pred školou som brigádoval na JRD v Hybiach.

Na vysokej škole som po prvom semestri odišiel, zamestnal som sa ako robotník v drevárskej dielni, a v roku 1989 som začal študovať za kňaza v Bratislave. Popri štúdiách som nejaký čas bol saleziánom a pracoval som v rámci praxe aj ako vychovávateľ na gymnáziu v Šaštíne. Štúdium som ukončil v roku 1998 na Spišskej Kapitule.

Po absolvovaní kaplánskych miest v Spišskej Belej a Ružomberku som bol správcom farnosti Toporec, misionárom na Luniku IX, popri ďalších štúdiách kaplánom vo farnosti Kostolany

nad Hornádom, farárom v Rakúsoch, nemocničným kaplánom v Poprade a pred príchodom do farnosti Hybe som 8 rokov pôsobil na Morave vo farnosti Polešovice, kde som mal na starosti aj veľkú farskú záhradu s vinohradom a 35 hektárový farský les.

Ďakujem všetkým, od ktorých som už pocítil, že ste ma tu, v našej farnosti, prijali. Som chlapec z dediny, a chcem tu pôsobiť ako obyčajný dedinský farár. Okrem pastoračných povinností rád oblečiem aj montérky, a pomôžem pri potrebných opravách fary, kostola, či starostlivosti o majetok farnosti. Prišiel som tu, aby som sa „radoval s radujúcimi a plakal s plačúcimi“. Mojím poslaním je, aby som bol s vami, a pomáhal, kde bude treba. Nielen katolíkom. Vnímam to, že všetci sme obyvateľmi jednej farnosti od Podbanského až po Čertovicu. Rád priložím ruku k dobrému dielu s každým človekom dobrej vôle.

Chcem pozvať najmä katolíkov na spoločné slávenia svätých omší, na slávenie sviatkov, na batôžkové a iné posedenia, a na priloženie ruky k zvelaďovaniu toho, čo nám tu zanechali generácie pred nami. Rád prijmem pozvanie na rozhovor, posedenie pri nejakej udalosti, alebo len tak, na zdieľanie spoločných radostí a starostí.

Blíži sa nám Vianočné obdobie, kedy si pripomíname, že Boh sa stáva človekom, aby bol s nami. Aj ja vás chcem pozvať na spoločnú oslavu Ježišových narodenín. Chceli by sme tento rok skúsiť detskú sv. omšu 24. 12. v katolíckom kostole v Hybiach o 15:00 hodine. Polnočné by tento rok boli o 22:00 v Malužinej a o polnoci v Hybiach. Po polnočnej bude pred kostolom pripravené varené víno a teplý čaj, aby pri spoločných debatách nebolo zima na ruky, a aby bolo teplejšie pri srdci. ☺

Na Vianoce 25. 12. budú sväté omše ako obvykle. Hybe 8:30, Kráľová Lehota 10:00 a Malužiná 11:15. Popoludní o 14:00 sa stretneme na sv. omši na Čiernom Váhu. Na Silvestra budeme mať sv. omšu o 15:00 ako poďakovanie za uplynulý rok. Nový rok 1.1.2026 si budeme vyprosovať silu na svätých omšiach v Hybiach o 8:30, v Kráľovej Lehote o 10:00 a v Malužinej o 11:15. Slávnosť príchodu troch kráľov na Zjavenie Pána budú sv. omše v rovnakých časoch.

Chcem všetkým farníkom popriať pokojné a milostiplné prežitie sviatkov Narodenia Pána a všetko čo k pozemskému aj večnému šťastiu potrebujete, nech máte poruke po celý Nový rok 2026!

Starostove novinky

Odpadové hospodárstvo

Začnem pozitívne. V tomto čase „konsolidácie“ som rád, že výška poplatku za vývoz komunálneho odpadu sa pre budúci rok nemení a ostáva na 21,90 € na osobu a rok. Nie je to moja zásluha, ale zásluha všetkých, ktorí k tejto problematike pristupujete zodpovedne. Samozrejme nedostatky sa vždy nájdu, napr.: pokosená tráva v kontajneri určenom na plasty, plastové obaly, sklo a zvyšky potravín v nádobách na zmesový komunálny odpad (ZKO, „smetných nádobách“), ... Takéto správanie („však ma nikto nevidí“) nás nectí, ale poškodzuje naše spoločné úsilie.

V septembri bol vyvezený elektroodpad (0,760 t), v novembri bol vyvezený triedený zber odpadu z textilu a zber textilu vhodného na opätovné použitie (0,240 t) a začiatkom decembra sme vyviezli železný šrot (0,030 t), ktorý pochádzal z veľkoobjemového odpadu (nábytku).

Pri tejto komodite ,ktorá je preplatená, je jasné, že vývoz si zabezpečí každý držiteľ odpadu sám. Sumárne čísla za tieto komodity tak či tak ovplyvnia naše percento triedenia. Na druhej strane je však neprijateľné, keď napríklad z vodovodnej šachty „zmizne“ železný poklop, ktorý potom nájdem na šrotovisku Zberných surovín v L. Porúbke!

Kalendár vývozov komunálnych odpadov nájdete v tomto čísle Malužinských noviniek. Naďalej však platí, že niektoré komunálne odpady (elektro, kovy, textil, veľkoobjemový odpad) môžete odovzdať aj mimo ich plánovaného vývozu, najlepšie po telefonickom dohovore.

V tomto roku poskytovala obec službu vývozu odpadových vôd od januára až do novembra.

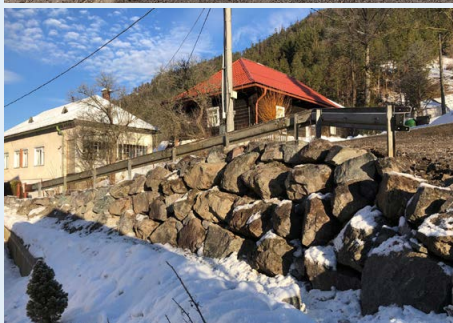
Za toto obdobie bolo vyvezených 10 žump pri rodinných domoch a 1 pri bytovom dome (spolu 19 domácností). Vyvezené boli aj odpadové vody z troch malých ČOV pri bytových domoch (spolu 32 domácností) a 2 žumpy právnických osôb pôsobiach v našom katastri.

Udržiavacie práce na krajnici miestnej komunikácie

Niekoľko rokov odkladaný zámer úpravy krajnice na križovatke cesty pod cintorínom sa konečne dočkal realizácie. Tí, ktorí poznajú túto križovatku, vedia, že jej prejazd v zimných mesiacoch bol vždy náročný. Možno ste aj zažili neprijemné šmýkanie svojho tátoša a s hrôzou čakali, kde skončíte. Poväčšine ešte na ceste, ale niektorí až na starom zvodidle, ktoré už z polovice stálo vďaka susednému plotu a aj ten to mal už zrátané (fotografia z roku 2014).

Po spracovaní dokumentácie, vybavení potrebných povolení a ukončení výzvy na predloženie cenovej ponuky projekt v novembri realizovala firma SKD s.r.o. Malužiná. Montáž cestných obrubníkov bola z dôvodu nepriaznivých klimatických podmienok (nepredstavuje prekážku užívania diela) odložená na jar budúceho roka. Projekt v celkovej hodnote 8074,40 € bol na základe Dohody o poskytnutí príspevku z Fondu rozvoja LESOV Slovenskej republiky, štátny podnik, Banská Bystrica, podporený sumou 5000,00 €.

Podakovanie

S príchodom Mikuláša opäť rozžiariť našu obec vianočný stromček. Potešil tak malých aj veľkých obyvateľov našej obce. Pravdepodobne je to posledný „dovezený“ stromček, pretože na námestíčku nám už dorastá „živá náhrada“. Takže Rado a Dominik ďakujem!

Ďakujeme aj Mikulášovi, anjelovi a čertovi, ktorý si po dlhých piatich rokoch prenajali konský povoz a prišli k vianočnému stromčeku navštíviť a obdarovať naše deti.

Podakovanie ďalej patrí klubu Jednoty dôchodcov Slovenska v Malužinej za

nápaditú novembrovú výzdobu, tradičné zdobenie medovníkov a vianočné dekorácie, Jánovi Petruľakovi za spílenie nebezpečnej jelše za mostom (výjazd na hlavnú cestu), Mirovi Trvalcovi za „údržbárske práce“, Zuzke a Robovi za prácu s mladými hasičmi a všetkým, ktorí koncom novembra neodhadzovali sneh len na svojom dvore, ale aj na obecnom chodníku či ceste.

Vážení a milí spoluobčania, „čas letí ako bláznivý ...“, ďalší rok je za nami. Bolo nám dopriate prežiť ho v mieri, pokoji, dostatku. A za to môžeme byť len vďační. Ukrajinci už štvrtý rok žijú vo vojnovom stave: sirény, úkryty, strach. Jedlo, nemocnica, práca, domov?? Z Nigérie zaznieva zúfalý krik pastora stojaceho nad jamou s mŕtvymi telami kresťanov: „Kto nám pomôže?! Kto si nás všimne?!...“. Hnutie Boko Haram tu prevádza čistku moslimov od kresťanov. Každodenné utrpenie, každodenná hrozba smrti. A to nie len na Ukrajine, v Libanone, Nigérii ... Mocným tohto sveta sa nelesnú oči slzami, ale chamtivosťou. Hovorí sa, že nastali zlé časy. Ale, povedzme si úprimne, nás sa to ešte netýka. Zatiaľ.

Aj tie prvé Vianoce, ktoré sa odohrali na Blízkom Východe, na okraji mesta Betlehema, niesli v sebe silné protipóly života a smrti. Ale napriek bolesti a utrpeniu, ktoré sprevádzali túto udalosť, sú posolstvom víťazstva lásky. Keby to tak nebolo, svet by už hádam ani neexistoval. Čo vy na to? Preto každé Vianoce sú výzvou na obnovu lásky. A je každému jasné, že darčeky, stromček, štedrá večera, obecná kapustnica, to všetko je nič, ak nemáme v srdci lásku. Láska nie je vec, ani „chémia“. Láska vyžaduje rozhodnutie a aj obeť. Žiť s láskou a pre lásku nie je ľahké, ale krásne. Prináša nám pokoj. To vám aj sebe zo srdca prajem.

Vianočný vinš

Aby dobrých ľudí bolo dosť,
aby sme žili iným pre radosť,
aby deti netrpeli,
aby mladí neumreli,
aby zdravie slúžilo,
aby sme sa mali k sebe milo,
aby sme mali veľa síl,
aby sme zažili pekných chvíľ,
aby sme vždy vedeli pomocnú ruku dať
a aby sme sa nezaбудli smiať.

Požehnané a láskyplné Vianoce všetkým z celého srdca želám!

Vianočný vtíp

Pláva kapor v mede a hovorí:
– Pánečku, to je fakt husté!

Rekordný rozpočet obce pre rok 2026

Obec Malužiná bude v roku 2026 hospodáriť s objemom 233 tisíc Eur. Návrh rozpočtu bol jednohlasne schválený obecným zastupiteľstvom na novembrovom rokovaní.

Historicky najvyššou sumou 119 tisíc Eur budú kapitálové výdavky určené na vybudovanie kamerového systému (15 tisíc Eur) a na rekonštrukciu Hostinca - Trégerovho domu (106 tisíc Eur). Obec predpokladá na tento účel použiť dotáciu od Ministerstva Kultúry 25 tisíc Eur na podlahy a vnútorné omietky. Na dofinancovanie vnútorných rozvodov, stropov, vnútorných omietok sa plánuje presunúť finančné zdroje z rezervného fondu (117 tisíc Eur).

Bežné príjmy 197 tisíc Eur budú na úrovni minulého roku. Podľa slov starostu obce miestne dane sa nebudú zvyšovať. Tieto sa použijú **na prevádzku verejnej správy** - osobné náklady, náklady na energie a chod obecného úradu (104 tisíc Eur), na **odmeny pre obecné zastupiteľstvo** (2 tisíc EUR), na energie a údržbu **Dobrovoľného hasičského zboru** (8 tisíc Eur), na **údržbu miestnych komunikácií** (11 tisíc Eur), na **odpadové hospodárstvo** (11 tisíc Eur), na **údržbu verejného priestranstva** (24 tisíc Eur), na **prevádzku a údržbu Bytového domu** 7 b. j. (8 tisíc Eur), na náklady na **verejné osvetlenie** (5 tisíc Eur), pre **služby občanom** (21 tisíc Eur), - v tom kul-

túrne podujatia Juniáles, MDD, Mikuláš 4 tisíc Eur, údržba cintorína a domu smútku 5 tisíc Eur, údržba Haláša 3 tisíc Eur, na **príspevky seniorom** a školám 3 tisíc Eur, na **príspevky Rímsko-katolíckej cirkvi** 5 tisíc Eur.

Finančné operácie - splátka úveru zo Štátneho fondu rozvoja bývania vo výške 8 000 € ročne. Zostatok nesplateného úveru na 7 bytových jednotiek je 130.372,- €. Zostatok finančných prostriedkov na bežnom účte obce je 77 tisíc Eur a zostatok na účte rezervného fondu je 71 tisíc Eur.

Podrobný rozpočet obce je zverejnený na oficiálnej webovej stránke. Tento návrh poukazuje na vyvážené hospodárenie a snahu obce zabezpečiť ďalší rozvoj infraštruktúry a služieb pre svojich obyvateľov.

-Mašpanková-

Čarovná tradícia Vianoc

V novembri padajú posledné listy a my pocítujeme melanchóliu v duši. Prichádzajú dni stíšenia – dušičky – svetlo sviečky, spomienky na našich najbližších čo už nie sú s nami.

Naši predkovia v tomto čase uctievali rôzne magické rituály. Dnešná generácia sa na to pozerá už s úsmevom. Ale naša čarodejní pani v krásnom šate v týchto dňoch postrážila dedinu. Úspech zožala, len spoločnosť svietiacich tekvic jej chýbala. I keď svetlo je od nepamäti – nádej a radosť.

V priebehu roka sme žili v zhone času, starostiach, s množstvom povinností. A tak ruka v ruku vstúpili sme do dní adventu. Aby sme si mohli vychutnať dni adventu pripravili sme pre seniorov klubu JDS posedenie pri čaji. náš čaj a punč voňal škoricou, medom, badiánom a v našich srdciach zavládol pokoj, radosť a pohoda. Prišiel medzi nás aj Mikuláš a my všetci sme boli vo svojich spomienkach detstva zas. Zaspomínali sme si na Vianoce nášho detstva, vôňu čerstvo upečených makových, tvarohových závinov, pestrofarebných gúľ a vlastnoručne vyrobených papierových reťazí na stromčeku. V pamäti z každého nás bol aj zvuk zvončeka, ktorý nás pozýval k štedrovečernému stolu. Celý svet sa nám zdal pokojnejší.

Hoci náš život prešiel jarou, prešiel letom a prišla jeseň života – je to tak ako v kolobehu prírody. A tak sme všetci každý zvlášť a všetci spolu zablahoželeli aj našim toho ročným oslá-

vencom. Zo srdca sme všetkým zaželeli pevného zdravia dost, starostí málo, radosť veľa, lásku, pokoj a dobrota nech sa stanú náplňou ich ďalších rokov života.

Klub JDS pripravil akciu zdobenia medovníčkov. Poleva na medovníčky bola o vytrvalosti miešania – cukru a bielkov. Potom sa mohlo začať zdobiť. Kreativite sa medze nekládli. Medovníčky sa zdobili polevou bielou aj pestrofarebnou. Akcia bola pre všetky generácie – ale detúrencov so svojimi mamičkami neprišlo veľa. Bola to akcia o láske, rodine, porozumení a úcte človeka k človeku. Kto hovorí, že Vianoce nemá rád, určite to nemyslí vážne. 24. decembra sa z nás všetkých stávajú opäť deti.... Sme plní očakávania zázraku nového života.

Vianoce sú symbolom rodinných vzťahov, bez ktorých si náš život nevieme predstaviť. Nezabúdajme, že najväčším darom Vianoc je vzájomná úcta – ktorá sa nedá kúpiť.

Prajeme Vám aby ste si pripravili ozajstnú vianočnú pohodu šťastia a obdarovali sa navzájom tým, po čom najviac túžite – a to je láska a porozumenie.

Prajeme Vám Vianoce biele ako sneh, v živote len radosť, zdravie a smiech.

Silvestrovská nálada nech sprevádza Váš krok, v zdraví po celý rok 2026.

Anna Gulašová
Predsedníčka klubu JDS

Poľovačka počas ruje je udalosť, na ktorú čakajú asi všetci poľovníci. Tí, ktorí lovia zver, ale aj tí, ktorí lovia len zážitky. Sú to vlastne ich malé Vianoce. Tento rok bol pre Malužinskú dolinu úspešný. Krásna ruja priniesla aj dve zlaté trofeje, na čo môžu byť hrdí nielen strelci, ale aj tí, čo sa o les a zvieratá v ňom starajú celý rok. Opýtala som sa na to jedného zo zamestnancov našej lesnej správy, Martina Šagáta, ktorý sa stará o lesný obvod Chorupné.

» Na začiatok sa opýtam, aký je stav vysokej zveri v Malužinskej doline? A čo vplýva na jej počty?

Počet za posledné 3-4 roky klesol. Myslím, že veľký vplyv na to majú vlci, ktorý sa za toto obdobie dosť rozšíril, ale prestali sa loviť. Aj preto boli veľké škody na vysokej zveri. Možno to malo vplyv, že boli aj ruje tiché. Sú roky, keď vyvedú vlky mladé aj v našej doline. Vidieť som už aj svorku o počte 10 vlkov. Takáto svorka dokáže strhnúť aj zdravého a silného jedinca, keď sa na neho zamerá.

» Staráte sa celý rok o zver aj les. Vidíte už v tomto období, že vám v revíri rastie nejaký výnimočný kus?

Áno. U vysokej to už vieme odhadnúť. Dokážeme to podľa parožia. Jeho architektúra je u každého jedinca, s malými odchýlkami, rovnaká celý život. Mení sa len počet výsad, ale tvar v podstate zostáva. Preto má zbieranie zhodov veľký význam. Takto vieme určiť aj približný vek, aj či je jeleň chovný alebo výradový, aj určiť, či nám v revíri rastie niečo výnimočné. Ja aj fotím, tak aj to je dobrý nástroj na porovnanie.

Každý rok veku jeleňa má svoje kritériá lovu. Tie sa musia dodržiavať.

» Keď sme pri tých zhodoch, aký najťažší si pamätáte?

Jeden z najťažších jeleňov mal trofej, ktorá vážila 11,5 kg. Ale pozorovali sme aj jeleňa, ktorého zhody mali za jeden rok prírastok až 30 bodov, čo je vo voľnej prírode naozaj ojedinelé a unikátne. Už napríklad aj podľa tohto sme vedeli, že nám rastie v revíre niečo výnimočné.

» Samozrejme je prirodzené, že zver migruje. Neobmedzujú ju hranice ani predpisy.

Jeleň má svoje zimovisko, kde sa zdržuje, tam aj zhodí parohy. Keď skončí zima, niektoré jedince odchádzajú úplne inde. Tam potom žijú cez rok. Ale aj v ruji niektoré môžu odísť, napríklad aj 30 km. Takto bol v ruji vidieť jeleň v našej doline a ulovil ho pri Dovalove.

» Vysoká zver sa loví od 16.8. do 15.1. Prečo je lov v období ruje, čo je približne septembar, taký obľúbený?

V júli je spravidla ukončený vývoj parožia, jelene ho už vytýkli. V septembri nastáva párenie, ktoré sprevádza charakteristický hlasový prejav a samozrejme aj súboje samcov o lane, čo za jasných nocí býva nezabudnuteľné divadlo. Lov práve toto zatrikujú.

A tí poľovníci, čo to vedia, dokážu vábničkou jelene navábiť až k sebe. Ale aj lov v zime má svoje čaro. Jeleň sa dá stopovať, aj je lepšia viditeľnosť, keďže listnáče sú opadané.

» Práve do obdobia ruje sa sústreďujú aj hosťovačky, keď chodia na poľovačky za poplatky cudzí poľovníci a vy ich sprevádzate. Ako sa pozeráte na to, že práve ten hosť strelí nejakého trofejného jeleňa?

Ja to robím ako prácu, sme profesionáli. Sprevádzame hosťa a snažíme sa, aby mal ulovený jeleň svoj vek a splňal kritériá výradovosti. To dodržiavame.

» Oproti minulému roku, keď ruja bola tichá, ste tento rok mali zaujímavý, jelene bolo počuť a darilo sa vám aj čo sa týka trofejí.

Áno. Veľa sa ozývalo, veľa sme videli, ruja bola intenzívna. Možno aj preto, že sa povolil odstrel vlkov. V našej doline ale k jeho odstrelu nedošlo. Bolo aj chladnejšie. Ulovili sme dva jedince, ktorých trofeje boli zlaté. Jedna mala 221 bodov a vážila až 10 kg a druhá mala 210 bodov.

» Trofej je vlastne lebka s parožím. Ako sa hodnotí?

Trofej patrí lovcovi. Do hodnotenia vstupuje veľa meraní. Dĺžka a obvod kmeňa, dĺžka a počet výsad, tvar koruny, farba a samozrejme váha. Toto všetko sa hodnotí podľa medzinárodných tabuliek a oboduje. Od 210 bodov je zlatá trofej.

» Trofej obodovaná na 221 bodov bola aj vystavená na Hubertových dňoch v Pribyline.

Nielen trofej. Jeleň bol ulovený krátko pred Hubertom, preto tam bol vystavený celý, aj v koži. Previezli sme ho do Semenolesu v Lipt. Hrádku, tam sme ho uložili do polohy, v akej mal byť vystavovaný a dal sa zamraziť.

Až po výstave si ho mohol šťastný lovec zobrať.

» Nie je to kontraproduktívne, ak sa zastrelí takýto kapitálny kus? Takýto jedinec by mohol byť predsa vhodný pre ďalší chov.

Predpokladáme, že mal 11 rokov a viac. Za tú dobu teda už je vysoko pravdepodobné, že ten genetický fond odovzdal. Každý jedinec raz dosiahne svoj vrchol. I keď boli jedince, ktoré aj v 14 rokoch boli na svojom maxime. Je to geneticky dané, ale vplýva na to aj kvalita stravy, prostredia, kde žije a dôležité pre vývoj je aj kľudné prostredie, bez vyrušovania.

Aj o tom je naša práca. Vyberáme podľa stanovených kritérií tie výradové jedince a necháme tie nádejné. Stav vysokej treba regulovať, aby sme zabránili škodám zverou.

» Máte určené nejaké kvóty na odstrel ešte pred začatím poľovačiek?

Každoročne robíme sčítanie zveri priamo v teréne, ale aj na základe celoročného pozorovania vypracujeme plán chovu a lovu.

Šťastný lovec Roman Štefkovič so svojou zlatou trofej.

Na základe tohto potom vieme určiť počet jeleňov každej vekovej triedy a takisto jelenice a jelenčatá. Keby sme začali bezhlavo s lovom, nemali by sme už žiadne trofeje.

» Na záver mi nedá opýtať sa na zvieru, ktoré vzbudzuje obrovské vášne naprieč Slovenskom. Medveď. Ako je to s jeho populáciou v našej doline?

Medvede v našej doline sú. Podľa mňa v takom primeranom počte. Ale v tých odľahlejších častiach sú plaché a snažia sa človeku vyhnúť. Skorej mám obavy z tých, ktoré sa už udomácnili v blízkosti ľudí.

Zaujímavá téma o ktorej by sa dalo veľa popísať. Počas rozhovoru som sa dozvedela aj množstvo informácií z iných oblastí. Rozprával to človek, ktorý s lesom a v lese žije a rozumie mu. Bola to pre mňa hodina na našej lesnej správe, ktorú sme ale strávili na kopcoch a v lesoch Malužinskej doline.

Za rozhovor ďakujem.

Foto: Martin Šagát
-BH-

Spiace kľbo vlčat bolo odfotené v našej doline.

Darček, ktorý sa nezabali

V malom mestečku pod zasneženými horami žila stará pani Anna. Bývala sama v útulnom domčeku, ktorý voňal po škoricí a usušených jablkách. Každé Vianoce piekla koláče pre susedov, aj keď po jej prahu už prichádzalo čoraz menej ľudí. Na Štedrý deň, krátko pred zotmením, zaklopal na jej dvere malý chlapec. Volal sa Adam a mal nos červený od zimy. Držal v ruke list, ktorý sa mu od silného vetra takmer stratil. „Dobry večer,“ povedal nespomane. „Hľadám dom pani Anny Novakovej. Toto je pre ňu.“ „To som ja,“ usmiala sa prekvapene. „Poď ďalej, musíš byť premrznutý.“ Adam vošiel dnu a nechal sa zahriať teplom z pecky. Vôňa vanilkových rožkov ho takmer omámila. „Toto prišlo na mestský úrad,“ vysvetľoval a podával jej list. „Povedali, že vám to mám odniesť, bývam najbližšie.“ Anna otvorila obálku a jej ruky sa rozochveli. Písmo spoznala hneď - bolo to od jej dcéry Kláry, ktorú nevidela celé roky, odkedy sa pohádali kvôli malichernostiam, ktoré vtedy pôsobili tak dôležito.

„Mami,“ stálo v liste, „ak dovlíš... prišla by som domov na Vianoce. Chýbaš mi.“

Slzy sa jej skotúľali po líkach - slzy ľútosti, radosti aj nádeje. Adam stál ticho, akoby cítil, že je súčasťou niečoho dôle-

žitého. „Ďakujem ti, chlapče,“ povedala Anna a pohľadila ho po hlave. „Bez teba by sa tento list možno stratil.“ „To nič...“ usmial sa Adam. „Aj ja som sám cez Vianoce. Mama pracuje do noci a otec... ten tu už nie je.“ Pani Anna si k nemu prisadla. „Vieš čo? My dvaja nemusíme byť sami.“ Zapálila sviečky, rozsvietila malý papierový lampášik, ktorý vyrobila pred rokmi s dcérou, a spolu prestreli malý štedrovec stôl. Jedli kapustnicu, smiali sa a rozprávali. Dom sa naplnil niečím, čo sa nedá zabaliť do papiera - prítomnosťou, dobrotou, ľudským teplom. Keď hodiny odbili polnoc, niekto zaklopal. Vo dverách stála Klára so zasneženým šálom a neistým úsmevom. A za ňou malé dievčatko - Annina vnučka, ktorú videla prvýkrát.

„Mami... môžeme vojsť?“ Anna ju objala tak silno, akoby chcela dohnať všetky roky ticha. Adam sedel na stoličke a pozeral sa na ten zázrak. Klára sa na neho usmiala. „A ty si náš hosť? Poď sem, nech si s nami.“ A tak, v malom domčeku pod horami, spolu sedeli ľudia, ktorí ešte ráno ani netušili, že budú tvoriť jednu veľkú, teplú, vianočnú rodinu.

Pretože niektoré darčeky neprichádzajú v balíčkoch. Prichádzajú ako nový začiatok.

Oznamy:

Priznanie k dani z nehnuteľností sa podáva do konca januára

Obyvatelia, fyzické i právnické osoby, ktoré nadobudli v priebehu roka 2025 nehnuteľnosť, sú povinní do 31. januára 2026 podať priznanie k dani z nehnuteľnosti na rok 2026. Rovnako do 31. januára 2026 je povinný podať čiastkové priznanie k dani z nehnuteľnosti každý daňovník, ktorý sa stal vlastníkom, nájomcom alebo užívateľom ďalšej nehnuteľnosti, alebo došlo k zmene druhu alebo výmery pozemku, účelu využitia stavby a pod., alebo mu zaniklo vlastníctvo, nájom alebo užívanie nehnuteľnosti.

Tlačivá na priznanie k dani z nehnuteľnosti sú k dispozícii v kancelárii obecného úradu v Malužinej alebo na stránke MF SR.

Upozornenie o dočasnom zatvorení úradu

Vážení občania, dovoľujeme si Vám oznámiť, že Obecný úrad v Malužinej bude z dôvodu čerpania dovolenky zatvorený v termíne od pondelka 22. decembra 2025 do utorka 6. januára 2026.

Posledným úradným dňom pred zatvorením bude piatok 19. decembra 2025.

Úradovanie bude opäť zahájené v riadnom čase v stredu 7. januára 2026.

Ďakujeme za pochopenie.

Silvestrovskí PUNČI

**POZÝVAME VŠETKÝCH
31.12.2025 O 23. HOD.
NA NÁMESTIE PRED POŽIARNU ZBROJNICU.**

**PRIPIJEME SI PUNČOM A PRIVÍTAME
SPOLU NOVÝ ROK 2026.**

NIEČO SA NÁJDE AJ NA OBČERSTVENIE...

ALE SAMOZREJME VLASTNÉ ZÁSOPY SÚ TIEŽ VÍTANÉ. TEŠÍME SA NA VÁS!

VÝVOZ KO V OBCI MALUŽINÁ 2026

plánovaný termín vývozu ZKO (110 a 1100 l)
plánovaný termín vývozu plastov, VKM (1100 l)
plánovaný termín vývozu papiera (1100 l)
plánovaný termín vývozu skla - 1x mesačne
plánovaný termín vývozu elektroodpadu a baterií
plánovaný termín vývozu železného šrotu
plánovaný termín vývozu textilu
plánovaný termín vývoz BRKO - každú stredu
štátne sviatky

	po	út	st	čt	pá	so	ne
január	5	6	7	1	2	3	4
	12	13	14	15	16	17	18
	19	20	21	22	23	24	25
	26	27	28	29	30	31	
							1
február	2	3	4	5	6	7	8
	9	10	11	12	13	14	15
	16	17	18	19	20	22	22
	23	24	25	26	27	28	
marec	2	3	4	5	6	7	8
	9	10	11	12	13	14	15
	16	17	18	19	20	22	22
	23	24	25	26	27	28	29
apríl	30	31					
			1	2	3	4	5
	6	7	8	9	10	11	12
	13	14	15	16	17	18	19
máj	20	21	22	23	24	25	26
	27	28	29	30			
					1	2	3
	4	5	6	7	8	9	10
jún	11	12	13	14	15	16	17
	18	19	20	21	22	23	24
	25	26	27	28	29	30	31
júl	1	2	3	4	5	6	7
	8	9	10	11	12	13	14
	15	16	17	18	19	20	21
	22	23	24	25	26	27	28
august	29	30					
			1	2	3	4	5
	6	7	8	9	10	11	12
	13	14	15	16	17	18	19
september	20	21	22	23	24	25	26
	27	28	29	30	31		
						1	2
	3	4	5	6	7	8	9
október	10	11	12	13	14	15	16
	17	18	19	20	21	22	23
	24	25	26	27	28	29	30
	31						
november		1	2	3	4	5	6
	7	8	9	10	11	12	13
	14	15	16	17	18	19	20
	21	22	23	24	25	26	27
december	28	29	30				
				1	2	3	4
	5	6	7	8	9	10	11
	12	13	14	15	16	17	18
január	19	20	21	22	23	24	25
	26	27	28	29	30	31	
							1
	2	3	4	5	6	7	8
február	9	10	11	12	13	14	15
	16	17	18	19	20	21	22
	23	24	25	26	27	28	29
	30						
marec		1	2	3	4	5	6
	7	8	9	10	11	12	13
	14	15	16	17	18	19	20
	21	22	23	24	25	26	27
apríl	28	29	30	31			
máj							
jún							
júl							
august							
september							
október							
november							
december							

DOBRÉ RADY!

Vianočný punč – recept podľa Moniky

(pochutili si na ňom aj dôchodcovia na stretnutí JDS)

Potrebuje:

- 1 l bieleho suchého vína (alebo zmiešať s červeným vínom jedna ku trom)
- 0,5 l vody
- 200 ml rumu
- 100 g cukru
- 1 hviezdičku badiánu
- 4 klinčeky
- 1/2 lyžičky škorice alebo 1 celá škoricová tyčinka
- voliteľné: kúsky jablka, pomaranča, mandarínky...

Postup:

Z cukru urob karamel, zalej trochou vody. Pridaj kúsky ovocia, badián, klinček, na chvíľu nechaj povariť. Pridaj víno, rum a ďalej nevar, len jemne zohrej – nesmie sa začať variť, aby sa nevyparil alkohol. Ak je punč veľmi silný, môžeš prilíat vody.

Podávaj horúce, ideálne s plátkom pomaranča.

BLAHOŽELÁME JUBILANTOM

60 rokov – **Stanislav Uherek** - október

65 rokov – **Miloš Gulaša** - november

– **Štefan Bodorík** - november

70 rokov – **Vladimír Lajš** - november

– **Marta Pastuchová** - december

– **Emília Petruľová** - október

75 rokov – **Anna Garajová** - október

85 rokov – **Alžbeta Žišková** - november

*Nech každý deň je darom,
plný smiechu, lásky, zdravia,
nech Tí hviezdy svietia jasom,
a srdce zbiera samé priania*

NARODILI SA

V máji sa narodil Ondrejko Rusnák rodičom Ondrejovi Rusnákovi a Patrícii Lackovej

*Malý zázrak prišiel na svet,
s úsmevom, ktorý hreje každé srdce hneď.
Nech tvoj život kvitne ako kvet,
plný radosti, smiechu a šťastia každý deň.*

OPUSTILI NÁS

Dňa 3. 11. 2025 vyhasol život len 25-ročného Mojмира Gulašu pri tragickej nehode

*Tvoj život sa skončil príliš skoro,
ako nežná svieca, čo zhasla vo vetre.
Zostali smutné oči, tiché srdcia a spomienky,
čo nikdy nevyblednú.
Bol si lúčom, čo rozžiariť dňi,
a teraz mizne v tichej noci...
Nevieme prečo, len vieme, že chýbaš,
a smútok zostáva navždy s nami.*

Malužinské Novinky - noviny obce Malužiná,
vydáva Obecný úrad Malužiná,
tel. č. 044/5292 221,

email: obecmaluzna@stonline.sk
redaktori: Kristína Bartková, Marta Španková
grafika: jennym, s.r.o.